

Analiza comparativă a economiei sociale în opt state membre ale Uniunii Europene

Dr. Victor Nicolăescu

*Asociația pentru Promovare și Dezvoltare
Socio-Economică
București Catalactica*

Context

- Țările au fost selectate pe baza gradului de recunoaștere a conceptului de ES și conform metodologiei utilizate în studiul *Întreprinderile și organizațiile celui de-al treilea sistem. O provocare strategică pentru angajare* (CIRIEC 2000), respectiv:
- țări cu cea mai mare acceptare a conceptului de ES: Franța, **Italia**, **Portugalia**, **Spania**, **Belgia**, Irlanda și Suedia.
- țări cu un nivel (relativ) mediu de acceptare a conceptului de ES: Cipru, Danemarca, Finlanda, **Grecia**, Luxemburg, Letonia, Malta, **Polonia** și **Anglia**.
- țări cu o recunoaștere slabă sau inexistentă a conceptului de economie socială: Austria, Republica Cehă, Estonia, Germania, Ungaria, Lituania, Olanda și Slovenia.

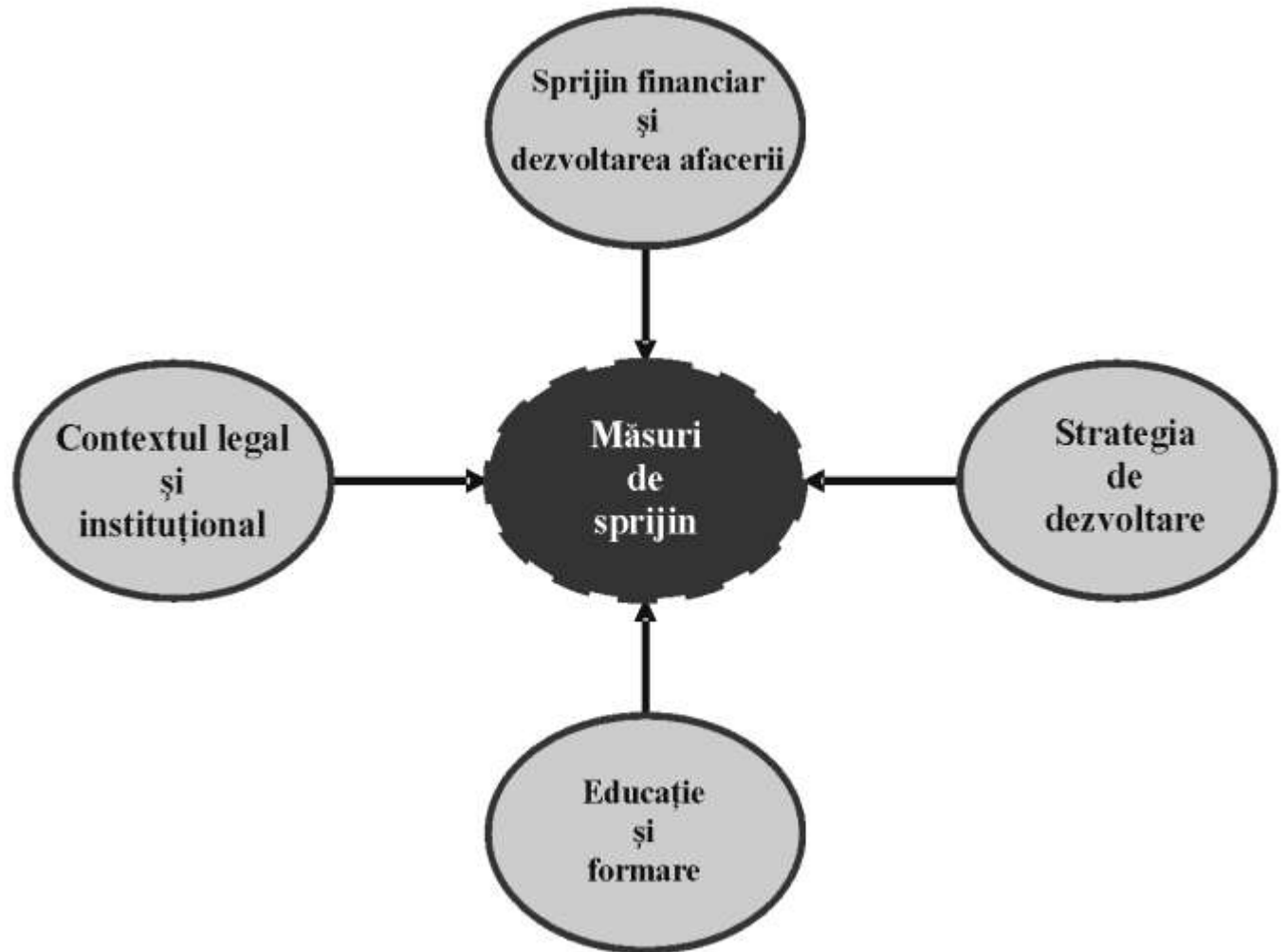

Context:

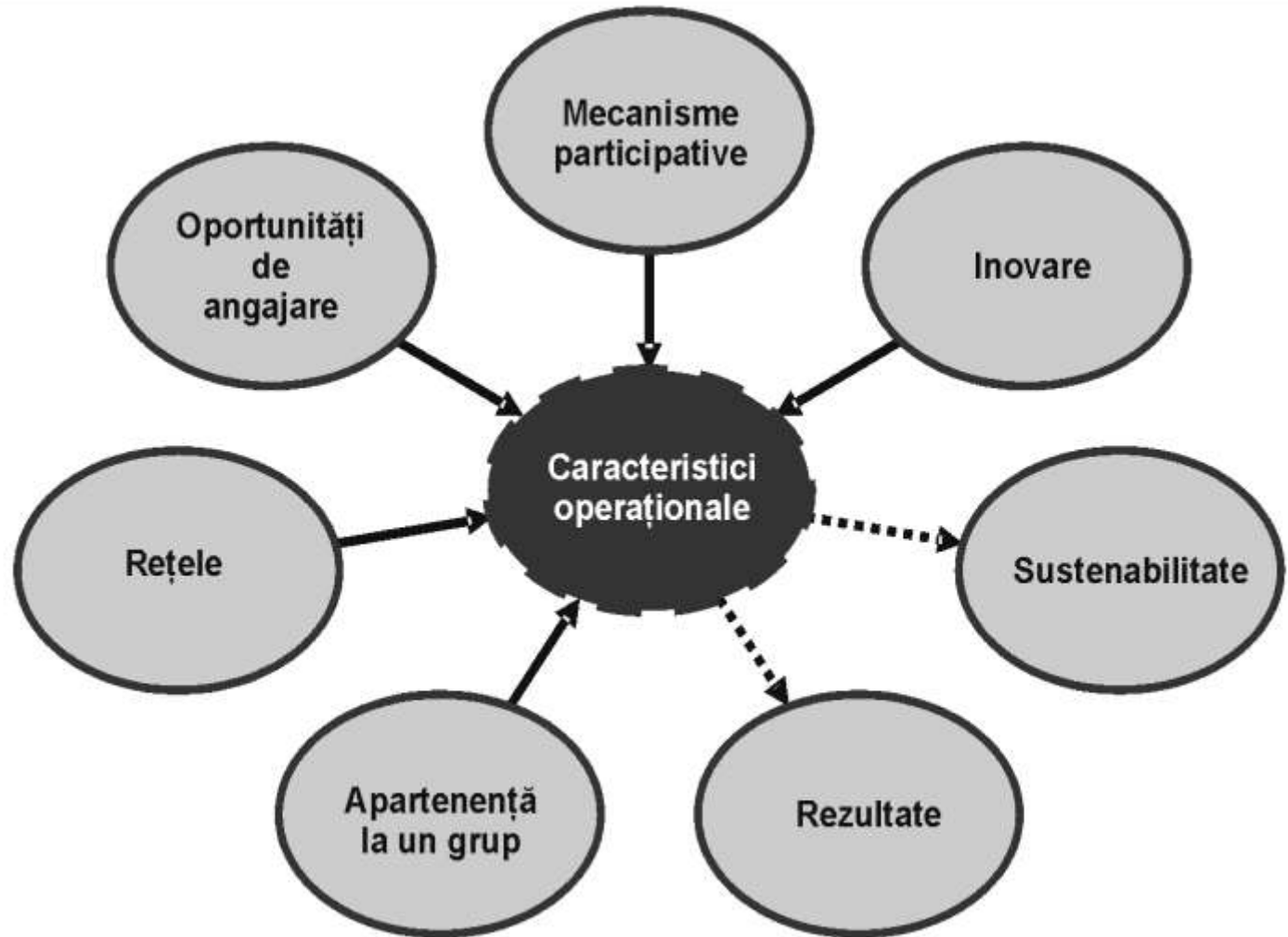
În ciuda diversității economiei sociale, multiplele rezultate ale diferitelor inițiative au fost clasificate în două mari categorii:

- pe de o parte, **măsurile de sprijin**
- pe de altă parte, **caracteristicile operaționale.**

Context:

Context:

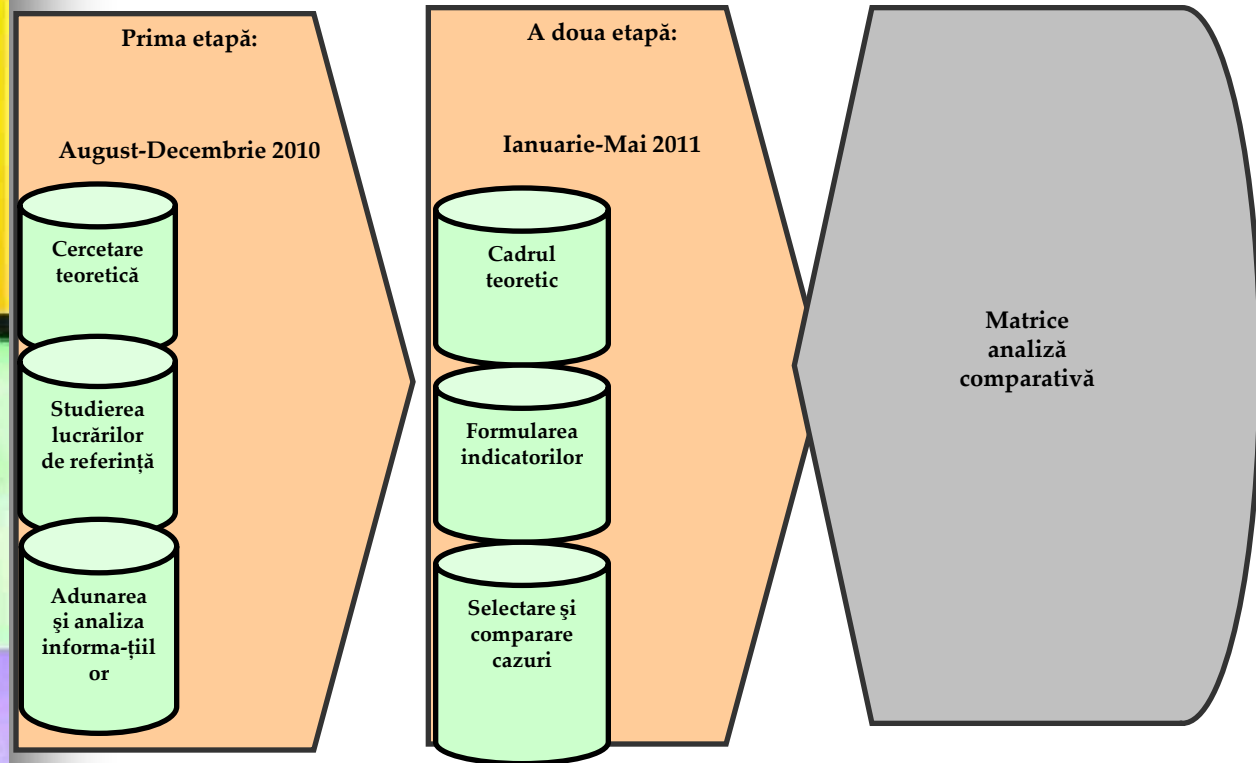

Metodologia:

- În total, 40 de cazuri în opt state membre ale UE (Anglia, Belgia, Grecia, Italia, Polonia, Portugalia, România, Spania) au fost studiate pentru a pătrunde profilul activităților derulate, a lecțiilor învățate, a caracteristicilor operaționale și a relațiilor cheie care au dat formă sectorului economiei sociale

Metodologia:

Etapele analizei comparative

Metodologia:

- Pe baza criteriilor EMES și în special prin utilizarea lor ca instrument, au fost identificați parametri și indicatori pentru a colecta, analiza și compara cazurile selectate, după cum urmează:
- **oportunități de angajare;**
- **strategii de dezvoltare;**
- **probleme specifice pe care le-au întâlnit pe parcursul derulării;**
- **contextul național legal și instituțional;**
- **sursele de finanțare;**
- **anul înființării;**
- **rezultate;**
- **inovare;**
- **sustenabilitate.**

Metodologia:

Parametrii teoretici și indicatorii menționați au fost realizați pe baza unor criterii care au fost aplicate pentru a selecționa cazurile:

- **proiectul sau organizația include componente de cercetare socială;**
- **proiectul sau organizația este expertă în formarea resurselor umane;**
- **proiectul sau organizația se concentrează asupra persoanelor vulnerabile (inclusiv femei și romi);**
- **proiectul sau organizația are o acoperire geografică în ambele medii, urban și rural;**
- **proiectul sau organizația sprijină crearea entităților de economie socială sau desfășoară deja activități în domeniul economiei sociale.**

Metodologia:

- studiile de caz au fost examinate cu scopul de a sintetiza aspecte esențiale în promovarea economiei sociale, după cum urmează:
- **cei mai importanți actori instituționali implicați;**
- **cele mai importante progrese, obstacole și provocări întâlnite pe parcursul implementării;**
- **processe și activități care au provocat schimbări și creșterea adresabilității grupurilor excluse social;**
- **relația dintre cercetare, planificarea activităților și implementare.**

Concluzii:

- Proiectele de economie socială și organizațiile **sunt foarte eterogene din punct de vedere operațional, organizațional și managerial.**
- Analiza făcută unor anumite proiecte și întreprinderi/organizații a arătat că nu există un model anume ce trebuie urmat; în schimb, fiecare caz este unul unic, deoarece multe condiții influențează dezvoltarea sa, cum ar fi **cadrul socioeconomic, sursele de finanțare, experiența și expertiza profesio-niștilor implicați** etc.
- Prin urmare, pentru a crea un model adecvat de intervenție în economia socială potrivit fiecărei circumstanțe specifice este nevoie de **strategii inovatoare și bine proiectate, capabile să combine diferitele mecanisme și instrumente.**

Concluzii:

- **Existența unui fundal permisiv și funcționarea strategiilor adecvate și a politicilor de sprijin.**
- **Înființarea de rețele și parteneriate cu scopul de a crea oportunități de angajare.**
- **Proiectarea schițelor de management și organizaționale adecvate.**

Concluzii:

- **Organizațiile economiei sociale dețin adesea o combinație de contracte publice și clienți privați.**
- **Sectorul privat, în calitate de client, reprezintă o resursă mai stabilă de profituri și organizațiile de economie socială au avantajul de a furniza servicii sociale într-un mod mai adecvat.**
- **Voluntarii sunt folosiți mai mult în sectorul de voluntariat (rețele internaționale și ONG-uri) decât în cadrul cooperativelor și întreprinderilor sociale.**
- **Parteneriatele, atât cu autoritățile și agențiile locale, cât și cu alte companii din sectorul privat, sunt mult mai decisive pentru sustenabilitatea și eficiența organizațiilor și inițiativelor sectorului terțiar.**
- **Natura bunurilor și serviciilor oferite împreună cu alte aspecte instituționale deja subliniate creează o situație în care resursele locale și relațiile personale reprezintă elemente esențiale fundamentale ale activității organizației; Organizațiile economiei sociale pot fi adesea văzute ca o rețea a actorilor comotivați, înființată datorită nevoii de coeziune socială și de încredere**

Concluzii:

Organizațiile și proiectele de economie socială

- **răspund cerinței de dezvoltare și asigură dinamica condițiilor sociale care se dezvoltă în strânsă legătură cu natura schimbătoare a societății și a nevoilor acesteia;**
- **construiesc, de asemenea, capital social local, în termeni de relații sociale ale persoanelor și grupurilor sociale;**
- **promovează formarea economiilor locale în termeni de formă instituțională și structură economică și stimulează un simț mai mare de coeziune și solidaritate socială.**
- **participa, de asemenea, la reglementarea și diminuarea nivelului economiei informale „negre” și astfel se construiește o mai mare protecție socială pentru indivizii din comunitățile defavorizate.**

Concluzii:

Potențialul organizațiilor și proiectelor economiei sociale:

- Valorile economiei sociale includ în mare parte **obiectivele comune pentru incluziunea socială stabilite la nivelul UE**
- Economia socială promovează **inovația, serviciile de proximitate au un impact foarte pozitiv**
- Dezvoltarea viitoare a economiei sociale ar trebui să se bazeze pe **dialogul permanent dintre persoanele interesate din societate.**

Concluzii:

- **Învățarea reciprocă poate ajuta dezvoltarea economiei sociale în diferite țări, însă legile, structurile și practicile nu pot fi pur și simplu copiate de la o țară la alta.**
- **În toate cazurile observate, scopul explicit de a aduce beneficii comunității sau de a crea „valoarea socială”, în schimbul distribuirii de profit, reprezintă misiunea esențială a antreprenoriatului social și a întreprinderilor sociale.**
- **Apar diferențe în ceea ce privește natura activității de producție. Atunci când este vorba de activități economice sociale, se pare că producția de bunuri și/sau servicii constituie modul în care misiunea socială este continuată și urmărită.**

Concluzii:

- valoarea adăugată a economiei sociale este în mare parte determinată de caracteristica sa principală, de **obiectivele sale multiple, de combinația de scop economic și social.**

Vă mulțumesc
pentru atenția acordată!

Dr. Victor Nicolăescu

Mobil: **0751 51 60 16**

Email: **vic72ro@gmail.com**